

Nota van beantwoording

Van de zienswijzen op het ontwerp Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2027

Provincie Zuid-Holland

Aanleiding

Onze natuur is dynamisch. Open duin kan duinbos verwaaien. Dynamisch moeras kan verbossen. Nieuwe gebieden worden als natuur ingericht. Passend natuurbeheer is volgend op de realiteit in het veld. Om het juiste natuurbeheer te faciliteren worden belanghebbenden jaarlijks in staat gesteld om hun input te leveren. Zo houden we de beheertypekaart actueel.

Zienswijzeprocedure

Alle belanghebbenden kunnen hun input voor het Natuurbeheerplan Zuid-Holland leveren via de zienswijzeprocedure. De terinzagelegging van het ontwerp Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2027 is in een publicatie in het Provinciaal Blad aangekondigd, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2026-14.pdf>. De indieners van een zienswijze ontvangen na vaststelling van het Natuurbeheerplan een bericht met de voorliggende Nota van beantwoording, waarin is aangegeven hoe hun zienswijze is behandeld.

Verwerking 31 zienswijzen

We hebben dit jaar 31 zienswijzen binnengekregen. In de onderstaande tabel staan de indieners, een samenvatting van de zienswijze en de beantwoording.

#	Indiener	Samenvatting	Beantwoording
101	Particulier	<p>Indiener heeft twee bezwaren.</p> <p>101.1 Mijn bezwaar is dat er geen ruimte en prioriteit is voor bosuitbreiding terwijl er opnieuw weer bos wordt gekapt. Het is een gemiste kans dat in dit plan niet minstens op 10-20 plekken in deze grote provincie bosuitbreiding staat ingepland. Er mist een kaart voor het vrijwel ontbrekende bos.</p> <p>101.2 Terwijl er geen bos wordt uitgebreid, wordt er wel bos gekapt. In het gebied van Noordwijk heeft grootschalige kap plaatsgevonden op de golfbaan en wordt momenteel grootschalig naaldbos gekapt in het Hollandse Duin. In dit plan wordt dit nog uitgebreid door een laatste stuk bos in het noordelijkste puntje van Zuid-Holland ook te gaan kappen ten gunste van open duin en kweldergebied.</p>	<p>Indiener is geen direct belanghebbenden bij de subsidieregelingen die worden geregeld via het Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2027. Toch was deze zienswijze voor ons aanleiding om in contact te treden.</p> <p>101.1 In algemene zin is het beleid van Provincie Zuid-Holland gericht op uitbreiding van het areaal bos en bomen. Graag verwijzen wij hiervoor naar het bos- en bomenbeleid, https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/natuur-landschap/bos-bomenbeleid/. Er is inderdaad geen boskaart (zoals er wel een kaart open grasland is). Dit komt omdat dat bos geen onderdeel is van ANLb.</p> <p>101.2 In het bos- en bomenbeleid van de Provincie Zuid-Holland is vastgelegd dat wanneer er bos verdwijnt er vooraf verplicht een compensatieplan moet worden ingediend en</p>

			<p>goedgekeurd. Dit geldt ook voor boskap in Natura 2000-gebied. In de zienswijze worden drie specifieke gevallen aangehaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden in Hollands Duin door Staatsbosbeheer. Hierover hebben wij uitgebreid gecommuniceerd. Zoals aangegeven gaat het hier om regulier beheer. Dit beheer is gericht op de omvorming van naaldbos naar meer gevarieerd bos met loofhout. Het betreft hier dus geen kap waarvoor compensatie vereist is; het bos blijft bos. - Geplande werkzaamheden bij de Noordwijkse Golfclub. Ook hier gaat het om beheer gericht op omvorming van naaldbos en is er dus geen sprake van kap waarbij bosoppervlak verdwijnt. - Geplande werkzaamheden op het terrein van Waternet. Deze gemarkeerde sectie op de kaart betreft een specifiek geval. Het gaat hier om een stuk bos dat door hoge waterstanden een aantal jaar geleden is "verdronken": een groot deel van de bomen is daardoor afgestorven of stervende. Op basis van ecologisch advies ligt de grootste potentie voor dit terrein in omvorming naar open duin en vochtige duinvalleien. Gezien de locatie ver in het duin is dit ook het meest voor de hand liggende habitat op de betreffende locatie. Ook hiervoor geldt dat compensatie verplicht is. Deze compensatie verloopt via een regeling van de Provincie, waardoor er netto in Zuid-Holland geen bos verloren gaat door deze omvorming. Overigens bevindt dit project zich momenteel in de planfase.
102	Stichting Huiskat ThuisKat	<p>In het "Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2027" komt het woord weidevogel of weidevogels 35 keer voor. Het woord "kat" komt echter nul keer voor. Kennelijk laat u het loslopen van huiskatten ongemoeid. Dat is jammer, omdat loslopende huiskatten een probleem zijn voor grondbroedende vogels.</p> <p>Het ligt voor de hand dat u regels opneemt in het natuurbeheerplan om het houden van schuurkatten te verbieden of te ontmoedigen. Het is niet voor de hand liggend om boeren subsidie te verstrekken om de weidevogels te beschermen, als de boer katten laat rondlopen in diezelfde weidevogelgebieden. Het meest</p>	<p>We delen de zorg ten aanzien van vrij rondzwervende schuurkatten en het effect daarvan op grondbroedende vogels zoals akker- en weidevogels. We zijn van mening dat het laten loslopen van katten in het broedseizoen niet verenigbaar is met het doel van de ANLb subsidie. Het wel of niet hebben van, al dan niet geneutraliseerde, schuurkatten is voor ons echter geen werkbare subsidievoorwaarde. Dit komt met name doordat de controle en handhaving van deze voorwaarde niet te organiseren zijn.</p> <p>We gaan echter wel op andere manieren met dit onderwerp aan de slag. We hebben eerder via de agrarische collectieven de</p>

		schadelijk zijn de schuurkatten die niet geneutraliseerd zijn. Die leggen grotere afstanden af, verstoren meer, jagen meer en zorgen voor ongewenste nestjes. Als de kittens van schuurkatten zonder menselijk contact opgroeien, dan worden het verwilderde katten. Die schuwen contact met mensen en zorgen zelf voor hun eten door te jagen.	campagne Kuikens in het land, Poes in de mand onder de aandacht gebracht. Daar willen we ook dit jaar weer, voorafgaand aan het broedseizoen, aandacht aan besteden. We zijn daarnaast de mogelijkheden aan het verkennen voor een actievere rol in de neutralisatie van katten in en om weidevogelgebieden. Bijvoorbeeld via de Trap Neuter Return/Relocate Care (TNRC) methode.
103	Ambtelijke input	Graag een bepaald perceel in Bodegraven Noord op beheertypekaart intekenen als KFG ipv VWG. Op de ambitiekaart staat het wel goed.	Akkoord
104	Ambtelijke input	In afwijking van wat we eerder hebben gezegd, blijkt het nu toch verstandig om voor Westveen fase 1 al in 2027 SNL beschikbaar te kunnen hebben. Graag zouden we dus in het noordelijk deel van Westveen de beheertypenkaart aanpassen in lijn met de ambitiekaart. Ik zal NM aanraden dat ook in haar zienswijze op te nemen, maar ik hoop dat dit collegiale verzoek ook al helder is.	Akkoord. We hebben verschillende zienswijzen binnengekregen over Westveen. Te weten 104, 107, 115, 116. Overleg tussen verschillende provinciale partijen heeft consensus opgeleverd. Eerst zijn diverse vlakjes uit de ambitiekaart gehaald, dit gaat om vlakjes die in het bestemmingsplan als woning, tuin of erf zijn aangeduid. Vervolgens is de inhoud van de ambitiekaart omgezet naar de beheertypekaart. Het gaat om heel Westveen. Waar N00.01 stond is een aanpalend beheertype gekozen.
105	Ambtelijke input	Op de nieuwe weidevogelkaart zijn diverse gebieden beschermd die nog niet staat op de kaart Open Grasland. Graag toevoegen. Locaties: <ul style="list-style-type: none"> - links van Voorschoten - nabij Oud Adeselaan 36, A, 2375 XE Rijpwetering - linksonder van Jachthaven 1, 2172 JX Sassenheim - rechts van Balgerij 7, 2159 LZ Kaag - rechts van Rijpwetering - boven Alphen aan den Rijn - boven Hoogmade - bij Hazerswoude-Dorp - boven Berkenwoude - onder Stolwijkersluis - rechts van Gouderak - links boven Gouda - onder Gouda - boven Bovenkerk - rechts boven Hoogblokland 	Akkoord Uitzondering, zie 130

		<ul style="list-style-type: none"> - boven Gorinchem - boven Hhoornaar - tussen Giessenburg en Schoonhoven - rechts onder Schoonhoven - boven Sliedrecht - boven Papendrecht - boven Berkenwoude - onder Nieuwerkerk aan den IJssel - linksonder Moordrecht - boven Hillegom - rechts van Sasseheim - onder Spijkenisse 	
106	Weidehof Krimpenerwaard	Graag toevoegen aan kaart Leefgebied Open Grasland, in de polder Vlist, de perceeldelen grenzend aan de Bergvlietkade.	Niet akkoord. Deze perceeldelen vallen binnen de NNN.
107	Ambtelijke input	Graag exclaveren uit de beheertypekaart en de ambitiekaart de delen die op de bestemmingsplankaart Westveen zijn aangegeven als woning, tuin of erf. Wijk hierbij af van de norm het NNN te volgen. Deze input betreft niet de watergangen.	Zie 104
108	Staatsbosbeheer	Zie GIS-bestand voor details.	Zie GIS-bestand voor details.
109	Ambtelijke input	Westveen. In verband met de aanstaande grondruil van percelen van twee particulieren met Natuurmonumenten, deze percelen graag aangeven op de beheertypekaart als N14.02 Hoog- en laagveenbos cq N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.	Zie 104
110	Ambtelijke input	In het natuuraanlegproject Kinderdijk/Blokweer zijn enkele percelen buiten het project komen te vallen. Graag verwijderen van beheertypekaart en ambitiekaart.	Akkoord
111	Ambtelijke input	In Groene Waterparel, graag beheertypekaart in overeenstemming brengen met ambitiekaart.	Akkoord
112	Ambtelijke input	In verband met een mogelijke SKNL-subsidie graag opnemen in de ambitiekaart een perceel in Noordwijkerhout als N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.	Akkoord
113	Ambtelijke input	Binnenduinrand, Goeree. Bij Oostdijk. Graag diverse aanpassingen aan ambitiekaart. Concreet aanpassingen als van N13.01 naar N12.02 Kruiden- en Faunarijk Grasland, verwijderen van L01.03 Elzensingels en toevoegen 4 maal L01.01 Poel.	Akkoord

114	Ambtelijke input	Schapengors, Schapengorsedijk Rockanje. Graag beheertypekaart en ambitiekaart aanpassen cf inrichtingschets Schapengors.	Akkoord
115	Ambtelijke input	Westveen. Graag de hele ambitiekaart van Westveen overnemen op de beheertypekaart.	Zie 104
116	Natuurmonumenten	116.1 Kadelanden/Bodengraven Noord. Graag de beheertypekaart in overeenstemming maken met de ambitiekaart. 116.2 Westveen. Graag de beheertypekaart in overeenstemming brengen met de ambitiekaart. Want de ambitiekaart stemt overeen met de doelen die we gezamenlijk hebben afgesproken voor Westveen.	116.1 akkoord 116.2 zie 104
117	Ambtelijke input	Duivenvoordse polder, tussen Leidschendam en Wassenaar. In verband met een grondruil tussen een agrariër en Staatsbosbeheer. Graag verwijderen een vierkant perceel ten noordoosten van de plas uit de ambitiekaart en uit de beheertypekaart. Graag toevoegen langwerpig perceel ten noordoosten van de plas als N12.02 Kruiden- en Faunarijk Grasland. Ambitie mag Hooiland blijven.	Akkoord
118	Zuid-Hollands Landschap	ZHL heeft een uitgebreid geodatabetand aangeleverd	We zullen een .msg-bestand aanleveren met de precieze beoordeling. In de basis hebben we de input verdeeld over vier deelgebieden. Er is een klein stukje bij Maasdijk waar we de input van een collega laten voorgaan. We hebben een aanvulling ontvangen waar we mee akkoord zijn. We zijn akkoord met de aanpassing in de Krimpenerwaard. We gaan 100% mee in de aanpassingen in de Bonnenpolder. Het leeuwendeel van de input betreft de Krimpenerwaard. We zijn hier deels akkoord.
119	Ambtelijke input	119.1 Buttervlietpolder. Graag beheertypekaart en ambitiekaart conform inrichtingsplan intekenen. Dus blauw niet als N04.04 afgesloten zeearm, maar als N01.03 rivier en moeraslandschap. En donkergroen weghalen. 119.2 Bieslandse Bos. Graag in verband met kwaliteitsimpuls ZHPLG intekenen als 50/50 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland / N14.03 Haagbeuken- en essenbos.	Akkoord

120	Bosgroep	120.1 Aangeleverd is een geo-bestand met voorgestelde wijzigingen. 120.2 Opgemerkt wordt dat een groot deel van de wijzigingen eerder zijn aangedragen als SNL-aanvraag. Deze percelen zijn ook goedgekeurd, maar blijkbaar heeft RvO of de provincie geen opdracht om wijzigingen vast te leggen in het NBP.	120.1 Er zal een geobestand worden teruggestuurd met de details. Sommige vlakjes worden niet goedgekeurd, zie opmerkingenveld in de .gpkg. 120.2 Klopt. Als er afwijkend van het NBP wordt beschikt leidt dit niet tot een gewijzigd NBP. De normale route is dat initiatiefnemer een wijziging NBP verzoekt. En dan wordt automatisch cf beschikt.
121	NBC Krimpenerwaard	Graag enkele situaties aan passen in Haasrecht, Bilwijk, Veerstablok Beijersche, Middelblok en Oudeland.	Akkoord, cf memo controleren zienswijze NBC beheertypen KriWa voor NBP 2027.
122	Ambtelijke input	Polder Biert. Diverse percelen, graag aangeven als N13.01 Vochtig weidevogelgrasland op de ambitiekaart	Akkoord
123	Ambtelijke input	Boterhuispolder. Graag toevoegen op ambitiekaart en beheertypekaart als N13.01 Vochtig Weidevogelgrasland.	Akkoord
124	Ambtelijke input	124.1 Bollenstreek. Projecten Offem, Bronsgeest, Watersnip, Halfweg. 12.2 Bergambacht	Akkoord
125	Boer en Natuur Zuid-Holland	125.1 Landelijke beheerpakketten en voorwaarden: voor de uitvoering van het ANLb gelden landelijke voorwaarden en pakketeisen. De beleids- en adviestarieven zijn daarop gebaseerd. Provinciale verzwaringen worden niet meegenomen en leveren regelmatig discussie over de invulling ervan. Wij pleiten dan ook voor het gebruikmaken van de landelijk vastgestelde beheerpakketten met de daaraan verbonden voorwaarden. 125.2 Leefgebieden: de invulling van de leefgebieden open grasland en open akkerland zijn oorspronkelijk gebaseerd geweest op de beschikbare middelen en hoge aantallen van met name weidevogels. De doelstellingen zijn verbreed en de aantallen broedparen van weide- en akkervogels (boerenlandvogels) zijn de laatste jaren nog onvoldoende verbeterd. In de tussenevaluatie van het actieplan boerenlandvogels is geconstateerd dat een deel van de boerenlandvogels zich bevindt buiten de nu aangegeven leefgebieden. De zogenaamde witte gebieden. Wij pleiten er dan ook voor om alle weide- en akkergebieden afhankelijk van de landbouwkundige functie aan te wijzen als leefgebied open grasland of open akkerland. De collectieven kunnen dan op hun beurt	125.1 De provincie Zuid-Holland onderschrijft het belang van de landelijke beheerpakketten en de daarbij horende voorwaarden. Deze vormen ook voor ons het uitgangspunt binnen het ANLb. Tegelijk biedt het landelijke stelsel ruimte voor provinciale aanvullingen wanneer dat noodzakelijk is om regionale natuur-, water- en klimaatdoelen te realiseren. Die aanvullende eisen sluiten aan op de provinciale beleidskaders en opgaven, zoals in het Natuurbeheerplan 2027. Wij streven ernaar om zulke aanvullingen alleen toe te passen wanneer deze inhoudelijk nodig zijn. We blijven hierover graag in gesprek met de collectieven voor goede afstemming. 125.2 De provincie begrijpt de wens om de leefgebieden Open Grasland en Open Akkerland gebiedsdekkend te begrenzen. Voor de provincie blijft echter het uitgangspunt dat we gebieden alleen toevoegen wanneer daar voldoende aantallen weide- of akkervogels voorkomen, of wanneer een gebied is aangemerkt als kansrijk of belangrijk weidevogelgebied. In gebieden waar momenteel weinig vogels worden waargenomen, is het niet passend om de begrenzing uit te breiden. Wanneer monitoringsgegevens een ander beeld laten zien, kunnen wij de begrenzing opnieuw beoordelen bij het Natuurbeheerplan 2028. Voor Open Grasland en Open Akkerland zullen wel een aantal polders ruimer worden begrensds.

		<p>kansrijke gebieden snel toevoegen en beheren als leefgebied waardoor de verbetering van de boerenlandvogelstand opgepakt kan worden. Dit in samenhang met de overige leefgebieden klimaat en dooradering en de categorie water. Daarnaast kan invulling gegeven worden aan een breder draagvlak voor verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit zoals beoogt in de gebiedsprocessen van het ZHPLG, die verder reiken dan alleen de verbetering van boerenlandvogels.</p> <p>125.3 Monitoring: Intensiveren van de monitoring van doelsoorten, habitat en predatie kunnen wij onderschrijven. Daarbij is de focus nu nog gericht op boerenlandvogels, maar om inzicht te krijgen in de verbetering van de biodiversiteit vraagt uitbreiding naar monitoring van soorten in de verschillende ecosystemen.</p>	<p>125.3 De provincie onderschrijft het belang van een verdere intensivering van de monitoring van doelsoorten, habitat en predatie. Deze gegevens zijn essentieel om de effectiviteit van het beheer te kunnen volgen en waar nodig bij te sturen. Wij erkennen dat voor het verkrijgen van een breder beeld van de ontwikkeling van de biodiversiteit ook monitoring van andere soorten en ecosystemen wenselijk is. De provincie onderzoekt daarom, ook samen met de collectieven in Zuid-Holland, hoe we in de komende jaren de monitoring kunnen verbreden, passend binnen beschikbare middelen en in samenhang met landelijke en provinciale programma's.</p>
126	Groene Klaver	<p>126.1 Algemene punten: Voor de uitvoering van het ANLb zijn op landelijk niveau afspraken gemaakt over de voorwaarden die van toepassing zijn op de beheerpakketten. De beleids- en adviestarieven zijn daar weer op gebaseerd. Daarbij zijn regionale verschillen zoals bijvoorbeeld liggend op veen of zand meegewogen, of speciaal gericht op het voortbestaan van de hamster. Bij het bespreken van de pakketten met nieuwe, maar ook met oude deelnemers komt stevast de vraag waar de extra eisen op zijn gebaseerd nu de pakketten zijn vastgesteld door BIJ12/IPO. Dat speelt in sterkere mate bij provinciegrens overschrijdende bedrijven, maar via werk- en andere bijeenkomsten worden de afspraken uitgewisseld. Provinciale verzwareningen worden niet meegenomen in de vergoedingen en vormen daarmee een bron van discussie. Wij pleiten dan ook voor landelijke beheerpakketten met daaraan gekoppelde eisen en tarieven.</p> <p>126.2 Gebied dekkende invulling open grasland- open akkerland: in ons werkgebied hebben we al een aantal jaren gepleit voor een gebied dekkende invulling van open grasland en open akkerland waar dat van toepassing is. Nu zijn er grote witte gebieden waar</p>	<p>126.1 De provincie Zuid-Holland onderschrijft het belang van de landelijke beheerpakketten en de daarbij horende voorwaarden. Deze vormen ook voor ons het uitgangspunt binnen het ANLb. Tegelijk biedt het landelijke stelsel ruimte voor provinciale aanvullingen wanneer dat noodzakelijk is om regionale natuur-, water- en klimaatdoelen te realiseren. Die aanvullende eisen sluiten aan op de provinciale beleidskaders en opgaven, zoals in het Natuurbeheerplan 2027. Wij streven ernaar om zulke aanvullingen alleen toe te passen wanneer deze inhoudelijk nodig zijn. We blijven hierover graag in gesprek met de collectieven voor goede afstemming.</p> <p>126.2 Zie 125.2</p> <p>126.3 De provincie is het eens met de aanvrager dat succesvol predatiebeheer van belang is om de kuikenoverleving van weidevogels te verhogen. Op dit moment is zowel het beheer van vossen als van zwarte kraaien ruim voorafgaand aan het broedseizoen (1dec) mogelijk. Dit is tevens de meest zinvolle periode wanneer het doel is om de lokale stand van de predatoren en daarmee de predatiedruk op weidevogels te verlagen. Bij het aanvragen van vergunningen wordt in de onderbouwing zo duidelijk mogelijk de link gelegd met het doel. Dit is nodig vanwege de juridische eisen die aan een dergelijke vergunning worden gesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan</p>

	<p>potentie ligt voor het afsluiten van weide en/of akkervogelbeheer. Dit om adequaat te kunnen reageren op gebiedsontwikkelingen en vragen uit het veld of van gebiedspartijen waaronder de provincie. De mate van begrenzing verschilt per regio. Het leefgebied Open Akker is bijvoorbeeld nagenoeg gebied dekkend begrensd in de bollenstreek gelijk met open grasland terwijl bijna de helft van ons werkgebied uit historisch overwegingen nog steeds wit gebied is terwijl juist daar meer mogelijkheden zijn om de biodiversiteit te versterken en weide- en akkervogelbiotoop te vergroten. En om beter en bredere invulling te kunnen geven aan verbetering van de waterkwaliteit in relatie met de bodem. Ook willen we verwijzen naar de in de gebiedsplannen opgenomen doelen binnen het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied waarin bredere doelen staan opgenomen. Wij zien graag dat de begrenzing voor Open Grasland en Open Akkerland worden aangepast naar gebied dekkend; net zoals de begrenzingen van dooradering, water en klimaat.</p> <p>126.3 Predatiebeheer: Predatiebeheer op meer soorten predatoren mogelijk maken met werkbare vergunning om succesvol predatiebeheer te kunnen toepassen. Minder complicerende voorwaarden en verruiming van de tijdspanne van beheer. Voorbeeld: vergunningen predatiebeheer vos en kraai lopen af met het weidevogelseizoen. Dat is het moment dat jonge vossen gaan uitlopen en jonge kraaien uitvliegen. D.w.z. dat alle aanwas groot wordt en daarmee de predatiedruk niet afneemt, maar stabiel hoog blijft.</p> <p>126.4 Opname polders als leefgebied open grasland/open akkerland: Wanneer het deze keer nog niet mogelijk is om te komen tot een gebied dekkende invulling van of het leefgebied open grasland of het leefgebied open akkerland willen we voor 2027 de volgende polders alsnog opgenomen zien in het NBP 2027 omdat er uit tellingen van de boerenlandvogelwerkgroepen, de beleidsmonitoring van Van der Goes en Groot en beheermonitoring door D-</p>	<p>het standaardiseren van predatie- en predatorenmonitoring. De uitkomsten van dergelijke monitoring kunnen aanleiding geven en als onderbouwing gebruikt worden om -indien noodzakelijk- vergunningen met een andere tijdsspanne en andere voorwaarden aan te vragen.</p> <p>126.4 Op basis van de door u aangedragen informatie zijn de voorgestelde gebieden beoordeeld aan de hand van de provinciale criteria voor belangrijk en kansrijk weidevogelgebied. Hieronder geven wij per polder onze reactie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veender- en Lijkerpolder: De provincie Zuid-Holland neemt voor deze polder de begrenzing van belangrijk weidevogelgebied over voor het leefgebied Open Grasland. De gegevens bevestigen dat hier veel weidevogels aanwezig zijn. 2. Aderpolder: Op basis van dichtheden wordt deze polder in zijn geheel toegevoegd. Voor het westelijk deel volgen wij de contour van het kansrijk weidevogelgebied voor de begrenzing van het leefgebied open grasland. Voor het begrenzen van het leefgebied Open Grasland van het oostelijk deel wordt de grasland lijn gevolgd. 3. Floris Schouten Vrouwenpolder/Kooipolder: De provincie Zuid-Holland neemt voor deze polder de contour van het belangrijk weidevogelgebied over voor de begrenzing van het leefgebied Open Grasland. 4. Grote Polder Noord: De provincie Zuid-Holland neemt voor deze polder de volledige contour zoals in de bijgevoegde bijlage 4 over voor de begrenzing van het leefgebied Open Grasland. 5. Boterpolder en Oost- en Westgeesterpolder: De provincie Zuid-Holland neemt voor beide polders de contour van het kansrijk weidevogelgebied over voor de begrenzing van het leefgebied Open Grasland. 6. Starrenburgerpolder: Dit gebied is niet aangewezen als belangrijk of kansrijk weidevogelgebied en de provincie Zuid-Holland ziet op basis van beschikbare gegevens ook geen aanleiding om dat te doen. De provincie Zuid-Holland beschikt niet over waarnemingen die wijzen op relevante aantallen weidevogels. De polder wordt daarom niet opgenomen als leefgebied Open Grasland.
--	---	--

	<p>Natuur en het collectief is gebleken dat er nog veel potentie in het afsluiten van beheerpakketten in die polders ligt voor verbetering van het biotoop voor de boerenlandvogels. Hieronder zijn de polders aangegeven en is van iedere polder een kaartje van het toe te voegen gebied opgenomen evenals een kaartje met telgegevens uit het gebied.</p> <p>De telgegevens zijn gebaseerd op tellingen van de weiden akkervogelgroepen, Van der Goes en Groot in opdracht van de provincie, van D-Natuur in opdracht van het collectief en van het collectief zelf. Van de toe te voegen gebieden zijn de meest recente telgegevens bijgevoegd.</p> <p>Een punt van bijzondere aandacht vraagt de Kaart van de Stevenshofjespolder waar al jaren succesvol Agrarisch Natuurbeheer op wordt uitgevoerd langs de Rijnlandroute. Daar zijn de percelen die uiteindelijk niet nodig waren voor de aanleg van de route terug verkocht aan de oorspronkelijke eigenaren en of pachters. Uit de tellingen van Van der Goes en Groot is duidelijk herkenbaar een hotspot op die percelen. Een andere polder die extra aandacht vraagt is de Vierambachtpolder waar de begrenzing van het open grasland ophoudt bij de begrenzing van het collectief De Hollandse Venen. En aan de westzijde van de Herenweg een akkerbouwpolder waar door uit te voeren inrichtingsmaatregelen wordt gezorgd dat het biotoop voor o.a. de patrijs verbeterd wordt.</p> <p>Gaarne de volgende polders toevoegen aan leefgebied open grasland en leefgebied open akker. Daarbij is in kaart 1 t/m kaart 8 aangegeven om welke gebieden het gaat en op de kaarten 1a t/m 8a staan telgegevens</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaart 1 Veender- en Lijkerpolder (open grasland) Kaart 1a 2. Kaart 2 Aderpolder (open grasland) Kaart 2a 3. Kaart 3 Floris Schouten Vrouwenpolder/Kooipolder (open grasland) Kaart 3a 4. Kaart 4 Groote Polder Noord (open grasland) 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Stevenshofjespolder: De provincie Zuid-Holland neemt voor deze polder de contour van kansrijk weidevogelgebied over voor de begrenzing van het leefgebied open grasland (zie bijlage 1). Het zuidelijke deel ligt al binnen het leefgebied Open Grasland. 8. Polder naast Duivenvoorde: Dit gebied is niet aangewezen als belangrijk of kansrijk weidevogelgebied en de provincie Zuid-Holland ziet op basis van beschikbare gegevens ook geen aanleiding om dat te doen. De provincie Zuid-Holland beschikt niet over waarnemingen die wijzen op relevante aantallen weidevogels. De polder wordt daarom niet opgenomen als leefgebied Open Grasland. 9. Vierambachtpolder: Een deel van de polder is geïnventariseerd, waarbij de aantallen weidevogels zodanig laag zijn dat het gebied niet als kansrijk of belangrijk kan worden aangemerkt. De provincie Zuid-Holland heeft geen gegevens die erop wijzen dat andere delen van de polder wél aan de criteria voldoen. De polder wordt daarom niet opgenomen als leefgebied Open Grasland. De polder wordt wel opengesteld voor leefgebied Open Akkerland.
--	---	--

		<p>5. Kaart 5 Boterpolder en Oost- en Westgeestepolder (open grasland) Kaart 5a</p> <p>6. Kaart 6 Starrenburgerpolder (open grasland)</p> <p>7. Kaart 7 Stevenshofjespolder (open grasland) Kaart 7a</p> <p>8. Kaart 8 Polder naast Duivenvoorde</p> <p>9. Kaart 9 Vierambachtpolder (open grasland en open akkerland)</p> <p>Samenvattend verzoeken wij u om in te zetten op gebied dekkende leefgebieden open grasland en open akker en werkbaar predatiebeheer</p>	
127	Ambtelijke input	Westvoornde. Ten noordoosten van Rockanje. Graag intekenen op beheertypekaart, stukjes N04.02 Zoete plas, N05.03 Veenmoeras, N08.03 Vochtig Duinvallei en N12.02 Kruiden- en faunarijk gras.	Akkoord
128	Ambtelijke input	Ouddorp. Graag drie percelen op ambitiekaart intekenen als N12.01 Bloemendijk.	Akkoord
129	Boer en natuur Zuid-Hollandse delta	Op pagina 19 staat dat er 8 collectieven zijn inclusief een kaartje met toelichting. Dit zijn er per 1-1-2026 nog maar 7. Kun je dit nog (laten) aanpassen?	Akkoord
130	Ambtelijke input	Adelpolder en Groenzoom. 130.1 Adelpolder, graag hele eiland intekenen als Open Grasland 130.2 Groenzoom Pijnacker. Graag negeren dit deel van input 27.105.	Akkoord
131	Ambtelijke input	<p>Graag Leidraad 2.0 opnemen in NBP27. Toelichting:</p> <p>Het Rijk en de Provincies hebben gezamenlijk de Leidraad 2.0 opgesteld om nadere invulling te geven aan de Kamerbrief 'Uitwerking contourenbrief agrarisch natuurbeheer' (33576, nr.460) van 4 juli 2025 en daarmee de inzet van de aanvullende middelen voor het ANLb in 2027. In de Leidraad 2.0 wordt de prioritaire inzet in en rond stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden en Grutto leefgebieden vertaald. Deze Leidraad 2.0 is nu verwerkt in het Natuurbeheerplan 2027. Er zijn handvatten en afwegingscriteria opgenomen om onderbouwde keuzes te maken bij het opstellen van de uitbreidingsaanvragen van collectieven voor beheerjaar 2027. De Leidraad is eind</p>	<p>Akkoord. Input is verwerkt als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - boxtekst "groeimiddelen 2027" helemaal vooraan hoofdstuk 4 - nieuwe paragraaf 4.6 "groeimiddelen binnen prioritaire gebieden" - Lemma Leidraad 2.0 in de verklarende woordenlijst - Lemma Groeimiddelen 2027 in de verklarende woordenlijst

	januari 2026 bestuurlijk vastgesteld door de Bestuurlijke Adviescommissie Landelijk Gebied van het Interprovinciaal Overleg. De komende tijd vinden gesprekken plaats tussen collectieven en de provincie over de mogelijkheden voor de gebiedsaanvraag 2027, waarbij dit document gebruikt kan worden als leidraad voor dat gesprek.	
--	---	--